

ดนตรีโหมดร่วมสมัย: กรณีศึกษาเพลงของ Lady Gaga

Modal Pop Music: A Case Study of Lady Gaga's Music

พชร พิฆาตไพรี / Pachara Pikatpairee

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ศรีสะเกษ 33000, ประเทศไทย
Faculty of Education, Sisaket Rajabhat University, Si Sa Ket, 33000, Thailand

Email : cozenda@msn.com

Received: July 20, 2023

Revised: September 9, 2023

Accepted: December 26, 2023

Abstract

A composers of Pop Music at the present times, often used Western music theory for composition of music. There were few songs that used Modal Music in their compositions. Meanwhile, the famous American artist “Lady Gaga” wrote song that used the Modal Music. This article analyzed the songs that Lady Gaga used in Modal Music to provide inspiration and guidance for the next generation of composers in composing Modal Music.

บทคัดย่อ

เพลงดนตรีร่วมสมัยในยุคปัจจุบันนักประพันธ์เพลงนิยมใช้ทฤษฎีตะวันตกกระแสนิยม มีไม่กี่เพลงที่ใช้ดนตรีโหมตในการประพันธ์เพลง ขณะเดียวกัน Lady Gaga ศิลปินชาวอเมริกาที่มีชื่อเสียงโด่งดังได้ประพันธ์เพลงที่ใช้ดนตรีโหมต บทความฉบับนี้จะวิเคราะห์เพลงที่ Lady Gaga ใช้ดนตรีโหมตในการประพันธ์ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางสำหรับนักประพันธ์เพลงในรุ่นต่อไปในการประพันธ์เพลงด้วยดนตรีโหมต

บทนำ

ปัจจุบันนี้ไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้เลยว่า ดนตรีเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมในระดับจุลภาคหรือมหภาค ดนตรีเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การศึกษา ความบันเทิง รวมไปถึงการรักษาผู้ป่วย ดนตรีในประเด็นทางสังคมวิทยา ไม่ว่าจะเป็นดนตรีดั้งเดิมหรือดนตรีร่วมสมัยมีสถานะที่คล้ายคลึงกับวัฒนธรรมหลักหรือวัฒนธรรมสมัยนิยม (Pop Culture) (Deflem, 2017, pp. 1-2) สังคม ณ ปัจจุบันสามารถเข้าถึงดนตรีได้สะดวกขึ้นและแทบจะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน เช่น เพลงจากทางร้านอาหารหรือห้างสรรพสินค้า คอนเสิร์ตที่มีจำนวนมาก หรือแม้กระทั่งการใช้ดนตรีบำบัดรักษาผู้ป่วย เป็นต้น (Khunsongkham, 2011, p. 40) สามารถเรียกว่าดนตรีมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน รวมไปถึงนักดนตรี นักร้อง นักประพันธ์เพลงในสังคมนั้น ๆ

แนวคิดทฤษฎีดนตรีตะวันตกมีอิทธิพลต่อการประพันธ์เพลงโดยทั่วไป แต่ที่มาของแนวคิดทฤษฎีดนตรีตะวันตกนั้นได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดเชิงปรัชญากรีกโบราณทั้งสิ้น (Khunsongkham, 2011, p. 40) ในยุคสมัยฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม (Renaissance Era) หนังสือทฤษฎีดนตรีกรีกโบราณ Dodecachorden ได้เผยแพร่ในปี ค.ศ. 1547 โดย Heinrich Glarean นักดนตรีชาวสวิสเซอร์แลนด์ ได้กล่าวถึงในหนังสือว่า นักประพันธ์เพลงในยุคนั้นไม่ได้เข้าใจถึงแก่นแท้ของดนตรีกรีกโบราณ นิยมใช้เครื่องดนตรีประเภทสายที่ใช้คันสี (Fiddle) มากกว่าเครื่องดนตรีประเภทสายที่ใช้มือดีด (Magadis) ปรับปรุงโหมต (Mode) กรีกโบราณให้มีหลายรูปแบบแทนที่จะเข้าใจถึงธรรมชาติของโหมตในยุคคลีกโบราณ (Senyshyn, 2003, p. 2) อย่างไรก็ตาม โหมตได้ถูกนำมาใช้ในการประพันธ์เพลงโดยนักประพันธ์ยุคโรแมนติก (Romantic Era) และนักประพันธ์ในยุคถัดมาในบางครั้ง แต่ก็ไม่ใช่ลักษณะการแต่งเพลงโหมตโดยสมบูรณ์ เป็นการสร้างทำนองจากโครงสร้างกฎเสียงหลักในการสร้างคอร์ดทพบเจ็ด (Seventh Chord) หรือคอร์ดทพบเก้า (Ninth Chord) หรือสร้างทำนองที่มีรูปแบบซับซ้อน (Pandiaticism) เพียงเท่านั้น (Cormier, 2004, p. V)

แม้ในปัจจุบันมีนักประพันธ์เพลงมากมายได้ใช้ดนตรีโหมตในการประพันธ์เพลง แต่ก็ยังเป็นเพียงการประพันธ์ด้วยการเปลี่ยนทำนองในบางช่วงเพื่อเพิ่มสีสันของเพลง เช่น เพลง In My Life ของวง The Beatles ที่ทำนองเพลงเดิมใช้บันไดเสียง A Major โดยทำนองบางช่วงได้เปลี่ยนเป็นโหมต A Aeolian หรือเพลง Gimme Shelter ของวง The Rolling Stones ที่โครงสร้างเป็นบันไดเสียง C# Major โดยคอร์ดเพลงในบางช่วงได้ใช้เทคนิค Modal Interchange หรือ Borrow Chord (Bennett, 2022) ถึงกระนั้น มีไม่กี่เพลงที่ใช้ดนตรีโหมตเต็มรูปแบบในการประพันธ์เพลงอย่างเพลง Sweet Child O' Mine ของวง Gun N' Roses ที่มีบันไดเสียง C# Major ทั้งรูปแบบของประโยคทำนอง (Phrasing) โครงสร้างคอร์ด (Chord Progression) และการดำเนินคอร์ด (Modal Movement) (Bell, 2023)

Stefani Joanne Angelina Germanotta หรือชื่อที่คนทั่วไปรู้จักคือ Lady Gaga เป็นศิลปินชาวอเมริกาที่มีผลงานเพลงเป็นที่นิยมทั่วโลก เช่น Bad Romance, Poker Face, Just Dance เป็นต้น มีอัลบั้มเพลงมากกว่า 5 อัลบั้ม นอกจากผลงานเพลงของ Lady Gaga เป็นที่ยอมรับโดยคนทั่วไป Lady Gaga เคยเป็นกรณีศึกษาเชิงวิชาการจากมหาวิทยาลัยเซาธ์แคโรไลนา โดยพัฒนาหลักสูตรสังคมวิทยา ร่วมกับ Lady Gaga จัดทำวิชา Lady Gaga and the Sociology of the Fame ที่ศึกษาเบื้องหลังชีวิตการทำงาน และการก้าวสู่เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียง ในหลักสูตรวิชานี้ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการคิดเชิงวิชาการ ที่ถูกต้องและมีเหตุผลจากประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ Lady Gaga (Deflem, 2010)

จากการศึกษาบทเพลงของ Lady Gaga ในแต่ละอัลบั้ม มี 2 เพลงที่น่าสนใจคือเพลง Telephone จากอัลบั้ม The Fame Monster และเพลง Born This Way จากอัลบั้ม Born This Way เนื่องจากเพลงเหล่านี้ได้ใช้ดนตรีโหมดในการเขียนเพลงอย่างสมบูรณ์แบบ บทความนี้จะทำการวิเคราะห์ 2 บทเพลงที่ใช้ดนตรีโหมดในการประพันธ์เพลงของ Lady Gaga เพื่อเป็นวิทยารหรือเพื่อการศึกษา การประพันธ์ดนตรีโหมดเพลงร่วมสมัย จึงเป็นที่มาของบทความ ดนตรีโหมดร่วมสมัย กรณีศึกษาเพลงของ Lady Gaga

ทฤษฎีดนตรีโหมด

สำหรับนักประพันธ์เพลงที่ต้องการศึกษาดนตรีโหมด จึงต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับดนตรีโหมดที่หลากหลาย รู้จักทฤษฎีดนตรีตะวันตก ศึกษาประวัติศาสตร์ดนตรี ฟังผลงานเพลงคลาสสิก จากนักประพันธ์ในยุคโรแมนติกหรือยุคถัดมา เช่น Tchaikovsky, Rachmaninov, Chopin, Ravel, Prokofiev เป็นต้น หรือเพลงแจ๊สที่ใช้ดนตรีโหมดอย่าง Miles Davis, Bill Evans, Wayne Shorter, Herbie Hancock เป็นต้น (Miller, 1996, p. 7)

โหมด (Mode) คือโน้ตที่เรียงกันตามลำดับจากเสียงต่ำไปสูงหรือจากเสียงสูงไปเสียงต่ำ มีโครงสร้างที่มีการกำหนดช่วงห่างของเสียงจากตัวโน้ตหนึ่งไปอีกตัวโน้ตหนึ่งอย่างเป็นระบบ บันไดเสียงที่นิยมคือ Major Scale และ Minor Scale โดยมีโครงสร้างภายในของบันไดเสียงอีกหลายรูปแบบหรือที่เรียกว่า โหมด (Mode) (Pikatrairee, 2018, p. 39)

Major Scale(Ionian)	C D E F G A B C
Minor Scale(Aeolian)	C D Eb F G Ab Bb C
Dorian Mode	C D Eb F G A Bb C
Phrygian Mode	C Db Eb F G Ab Bb C
Lydian Mode	C D E F# G A B C
Mixolydian Mode	C D E F G A Bb C
Locrian Mode	C Db Eb F Gb Ab Bb C

โครงสร้างคอร์ดดนตรี (Basis Chord Progression) สามารถสรุปและอธิบายถึงกฎในการใช้ได้ (Ratsamee, 1993, p. 41) ดังนี้

- คอร์ดที่เรียงตามลำดับ เช่น C Dm Em F G Am เรียกว่า Diatonic Chord
- ทุก ๆ คอร์ดสามารถกลับไปหาคอร์ด I (คอร์ดแรก) ได้เสมอ
- การเปลี่ยนบันไดเสียงจะช่วยให้เพลงน่าสนใจขึ้น สามารถทำได้เสมอ แต่ต้องเป็นไปตามกฎ

การวิเคราะห์เพลง

- เมื่อจะเปลี่ยนบันไดเสียงอย่าให้คอร์ด I ของบันไดเสียงเดิมอยู่ติดกับคอร์ด I ของบันไดเสียงที่ต้องการเปลี่ยน ต้องมีคอร์ดที่อยู่ในกฎการวิเคราะห์มาเชื่อม
- การใส่คอร์ด ควรให้มีโน้ตในแนวทำนองเป็นโน้ตตัวใดตัวหนึ่งอยู่ในคอร์ดด้วย
- ควรกำหนดแนวเสียงประสานไปพร้อม ๆ กับการใส่คอร์ด

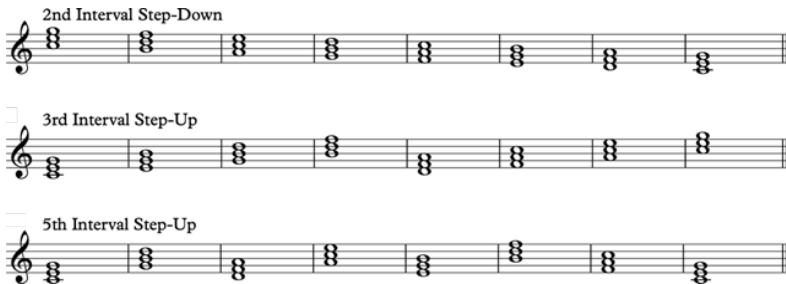
ขณะเดียวกัน โครงสร้างคอร์ดดนตรีโหมด (Modal Chord Progression) ในช่วงศตวรรษที่ 20 ได้มีการรวบรวมคอร์ดจากบทเพลงที่ใช้ดนตรีโหมดในการประพันธ์ ซึ่งสรุปเงื่อนไขได้ดังนี้

- Major Triad นิยมใช้คอร์ดที่เป็นรากเป็นโน้ตต่ำสุด (Root Position)
- Minor Triad สามารถใช้ได้ทั้งรากเป็นโน้ตต่ำสุดและรูปคอร์ดพลิกกลับครั้งที่ 1 (First Inversion)
- Major/Minor Seventh Chord สามารถใช้คอร์ดรูปแบบใดก็ได้
- คอร์ดที่ไม่ค่อยนิยมใช้ในดนตรีโหมดคือ Diminished Chord, Augmented Chord และ Seventh Chord ที่มีขั้นคู่เสียงห่าง 3 เสียงเต็ม (Tritone) ซึ่งจะทำให้เกิดเสียงที่ไม่กลมกล่อมและมีคอร์ดเหล่านี้ไม่มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมด (Copley, 1991, p. 93)

วิธีการดำเนินคอร์ดดนตรีโหมด (Modal Movement) ในช่วงศตวรรษที่ 18 นักประพันธ์เพลงนิยมใช้การดำเนินคอร์ดพื้นฐาน (Basic Movement) ขณะเดียวกันนั้นนักประพันธ์เพลงที่ใช้ดนตรีโหมดจะการใช้การดำเนินคอร์ดในทิศทางตรงกันข้ามกับการดำเนินคอร์ดพื้นฐานที่เรียกว่าการดำเนินคอร์ดดนตรีโหมด (Modal Movement) (Copley, 1991, p. 92) ซึ่งได้ยกตัวอย่างการดำเนินคอร์ดรูปแบบต่าง ๆ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 การดำเนินคอร์ดพื้นฐาน (Basic Movement)

ภาพที่ 3 การดำเนินคอร์ดดนตรีโหมด (Modal Movement)

โหมดได้ถูกนำมาใช้อย่างอิสระในช่วงศตวรรษที่ 20 โดยไม่ได้คำนึงถึงการใช้แบบเดิมในยุคกลาง (Medieval) และยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance) มากนัก และแต่ละโหมดสามารถเปลี่ยนระดับเสียงไปสู่อีกระดับเสียงใดก็ได้ เช่นเดียวกับระบบทฤษฎีเสียงของบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ (Dhamabutra, 2009, pp. 50-51)

ประวัติของ Lady Gaga โดยสังเขป

Lady Gaga มีชื่อเดิมว่า Stefani Joanne Angelina Germanotta มีเชื้อสายอิตาลีซึ่งได้มาจากทางครอบครัว เกิดที่เมืองนิวยอร์ก วันที่ 28 มีนาคม ค.ศ. 1986 มีน้องสาวชื่อ Natali ซึ่งมีอายุน้อยกว่า 6 ปี พ่อแม่มีอาชีพทำงานเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและการสื่อสารโทรคมนาคม ครอบครัวนับถือและมีความศรัทธาในศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก ทำให้เธอได้เรียนในโรงเรียนหญิงล้วน The Sacred Heart ที่อยู่ทางตอนบนทิศตะวันออกของเมืองนิวยอร์ก และจบการศึกษาจาก Parson School of Design ที่ The New School ในเมืองนิวยอร์ก

Lady Gaga ได้ฝึกเปียโนด้วยตัวเองเมื่ออายุ 4 ขวบจากเปียโนขนาดเล็กในบ้านและได้ฝึกเพลงคลาสสิกมาอย่างต่อเนื่อง โดยพ่อของเธอเป็นคนที่ยื่นขอดนตรีร็อกและเป็นแฟนเพลงของวง The Beatles, Bruce Springsteen, The Rolling Stones, Pink Floyd และ Led Zeppelin ด้วยอิทธิพลดนตรีที่พ่อของเธอชื่นชอบ ทำให้เธอสามารถแต่งเพลงแรกในชีวิตด้วยวัย 13 ปี ซึ่งเป็นจังหวะเพลงแบบ Ballad Rock ช่วงระหว่างที่ Lady Gaga ได้เรียนที่ The Sacred Heart เธอได้ฝึกฝนทักษะเปียโนและการขับร้องควบคู่กัน ได้รับการฝึกฝนการครูสอนขับร้องโดยตรง ออกไปร่วมแสดงดนตรีตามร้านบาร์บ่อย ๆ ตั้งแต่อายุยังไม่ถึงเกณฑ์ทำงาน และเธอได้เข้าศึกษาต่อที่ Tisch School of the Arts of New York University ในขณะที่ก็ได้ทำวงดนตรีร็อกในช่วงแรกกับเพื่อนชื่อ Mackin Pulsifer

จุดเปลี่ยนชีวิตสำคัญของ Lady Gaga เมื่อเธออายุ 19 ปีและตัดสินใจที่จะไม่เรียนต่อที่ New York University เพื่อจะเป็นนักร้องอิสระ ต้องการอิสระทางการเงิน และเป้าหมายในการทำสัญญากับค่ายเพลงภายใน 1 ปี ในช่วงระหว่างทำตามความฝัน เธอได้ทำงานเสริมเป็นพนักงานเสิร์ฟ, นักเต้นเปลื้องผ้า และแสดงดนตรีในบาร์ขนาดเล็กตามที่ตั้งต่าง ๆ เธอได้ตั้งวงดนตรีขึ้นมาอีกครั้งในชื่อ Stefani Germanotta Band มีสมาชิกวง 4 คน โดยเธอเล่นเปียโน ร้องนำ และแต่งเพลง ในระหว่างนั้นเธอได้แต่งเพลงไว้มากมาย เช่น Hollywood, Wish You Were Here และ No Floods เป็นต้น ระหว่างที่เดินสายไปโมทเพลงกับสมาชิกวง

ช่วงต้นปี ค.ศ. 2006 ได้รับการติดต่อจากทางค่ายเพลงและทำสัญญาในช่วงระยะสั้น การแต่งเพลงของเธอจากเดิมที่เป็นคนตรีร็อคก็ค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นดนตรีป๊อปหรือดนตรีแดนซ์เรื่อย ๆ มีอยู่ช่วงหนึ่งระหว่างที่เธอบันทึกเสียง ผู้บันทึกได้พูดถึงเสียงร้องของเธอว่าเสียงคล้ายกับเพลง Radio Ga Ga ของวง Queen ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจในการเปลี่ยนนามแฝงของเธอและเป็นที่มาของชื่อ Lady Gaga ในปัจจุบัน

เพลง Telephone

เพลง Telephone อยู่ในอัลบั้มพิเศษ The Fame Monster ประพันธ์โดย Lady Gaga, Rodney “Darkchild” Jerkins, LaShawn Daniels และ Lazonate Franklin เขียนเนื้อเพลงโดย Lady Gaga, Beyoncé และ Rodney “Darkchild” Jerkins กำกับการผลิตโดย Lady Gaga และ Rodney “Darkchild” Jerkins เผยแพร่วันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 2010 บันทึกเสียงห้องบันทึกเสียง Darkchild ที่เมืองลอสแอนเจลิส (Los Angeles) และที่ห้องบันทึกเสียง Groove ที่ประเทศญี่ปุ่น จัดจำหน่ายโดย Streamline Record Label, KonLive Record Label, Cherry Cherry Boom Boom (Martin Kierszenbaum) และ Interscope Record Label เพลงมีความยาว 3 นาที 41 วินาที โดยเพลงบันทึกเสียงร้องผสมกับเสียงสังเคราะห์ (Synthesizer) มีรายละเอียดดังนี้

Lady Gaga, Beyoncé – Vocal

LaShawn Daniels – Arrangement

Rodney “Darkchild” Jerkins, Mark “Spike” Stent, Matty Green – Mixing

Mike “Handz” Donaldson – Special Effects

Gene Grimaldi, Larry Ryckman and Ari Blitz – Mastering

Takayuki Matsushima – Beyoncé’s Vocals Recording Assistant

รูปแบบเพลง (Structure)

โครงสร้างเพลง (Form) เพลงมีรูปแบบเพลงที่ค่อนข้างซับซ้อน (Complex Form) เนื่องจากมีท่อนเชื่อม (Bridge) ค่อนข้างเยอะ เมื่อพิจารณาทำนองหลักแล้วโครงสร้างเพลง Telephone เป็น Binary Form (AB) วง 2 รอบและมีท่อนเชื่อมพิเศษค่อนข้างเยอะ

ท่อนดนตรี คือ Intro, ท่อน A, B, C, D, E, F และ Outro

ท่อนดนตรีทั้งเพลง 14 ท่อน มีท่อนดนตรีทั้งหมด 92 ท่อนดนตรี

ตารางที่ 1

Intro (4 ท่อน)	ท่อน A (8 ท่อน)	ท่อน B (4 ท่อน)	ท่อน A (8 ท่อน)	ท่อน C (8 ท่อน)	ท่อน D (8 ท่อน)	ท่อน E (8 ท่อน)
ท่อน F (8 ท่อน)	ท่อน A (8 ท่อน)	ท่อน B (4 ท่อน)	ท่อน C (16 ท่อน)	ท่อน D (8 ท่อน)	ท่อน E (8 ท่อน)	Outro (12 ท่อน)

จังหวะ (Tempo)

เพลง Telephone มีอัตราความเร็วอยู่ที่ 122 BPM

แต่ละท่อนเพลง มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบจังหวะดนตรี (Genres) ดังนี้

ท่อนเพลง	จังหวะดนตรี
Intro, Outro, ท่อน A (รอบที่ 1, 3)	ไม่มีจังหวะ ดนตรีเล่นเป็นรูปแบบ Air
ท่อน A (รอบที่ 2), ท่อน B, C, D, E	กลองเล่นจังหวะดนตรีแบบ Four on the Floor
ท่อน F	กลองเล่นจังหวะดนตรีแบบ Half-Beat 16 th

ทำนอง (Melody)

ทำนองของเพลง Telephone แบ่งตามท่อนเพลง ดังนี้

ท่อนเพลง	จังหวะดนตรี
Intro	ทำนองใช้ Synthesizer จำลองเสียงกีตาร์ในล่อนโดยใช้โหมด F Dorian สังเกตได้จากคอร์ด Bb ทำนองเล่นโน้ต D Natural ซึ่งเป็นโน้ตเอกลักษณ์ของ Dorian และเล่นทำนองนี้เกือบตลอดทั้งเพลงในลักษณะ Ostinato
ท่อน A	ทำนองร้องในโหมด F Dorian สังเกตได้จากทำนองไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด เป็นเอกลักษณ์ของดนตรีใหม่
ท่อน B	ทำนองร้องในโหมด F Dorian สังเกตได้จากทำนองไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด เป็นเอกลักษณ์ของดนตรีใหม่

ท่อนเพลง	จังหวะดนตรี
ท่อน C	ทำนองร้องในโหมด F Dorian สังเกตได้จากทำนองไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด เป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมด
ท่อน D	ทำนองร้องในโหมด F Dorian สังเกตได้จากทำนองไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด เป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมด
ท่อน E	ทำนองร้องในโหมด F Dorian สังเกตได้จากทำนองไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด เป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมด
ท่อน F	ทำนองร้องแบบ Rap ในโหมด F Dorian สังเกตได้จากทำนองไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด เป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมด
Outro	ทำนองเป็นการประโคมร้องแบบไม่อยู่ในระดับเสียง ไม่สามารถจำเสียงเพื่อหาบันไดเสียงหรือโหมดได้

โครงสร้างคอร์ด (Chord Progression)

โครงสร้างคอร์ดเพลง Telephone แบ่งตามท่อน ดังนี้

ท่อนเพลง	คอร์ด
Intro	F- A ^b B ^b F-
ท่อน A, B, C, D, E, F	
Outro	D ^b A ^b B ^b F-

การดำเนินคอร์ด (Movement)

การดำเนินคอร์ดเพลง Telephone แบ่งตามท่อน ดังนี้

ท่อนเพลง	คอร์ด
Intro	คอร์ด F Minor เคลื่อนไปคอร์ด Ab Major เป็นขั้นคู่ที่ 3 ขาขึ้น (Modal Movement)
ท่อน A, B, C, D, E, F	คอร์ด Ab Major เคลื่อนไปคอร์ด Bb Major เป็นขั้นคู่ที่ 2 ขาขึ้น (Basic Movement) คอร์ด Bb Major เคลื่อนไปคอร์ด F Minor เป็นขั้นคู่ที่ 5 ขาขึ้น (Modal Movement)
	F- 3rd Inversion step-up A ^b 2nd Inversion step-up B ^b 5th Inversion step-up F-
Outro	คอร์ด Db Major เคลื่อนไปคอร์ด Ab Major เป็นขั้นคู่ที่ 5 ขาขึ้น (Modal Movement) คอร์ด Ab Major เคลื่อนไปคอร์ด Bb Major เป็นขั้นคู่ที่ 2 ขาขึ้น (Basic Movement) คอร์ด Bb Major เคลื่อนไปคอร์ด F Minor เป็นขั้นคู่ที่ 5 ขาขึ้น (Modal Movement)
	D ^b 5th Inversion step-up A ^b 2nd Inversion step-up B ^b 5th Inversion step-up F-

เพลง Born This Way

เพลง Born This Way อยู่ในอัลบั้มที่ 2 Born This Way ประพันธ์และเขียนเนื้อเพลงโดย Lady Gaga และ Jeppe Laursen กำกับการผลิตโดย Lady Gaga, Jeppe Laursen, Fernando Garibay และ DJ White Shadow เผยแพร่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2011 บันทึกเสียงห้องบันทึกเสียง Abbey Road ที่เมืองลอนดอน (London) และที่ห้องบันทึกเสียง Germano ที่เมืองนิวยอร์ก (New York) จัดจำหน่ายโดย Streamline Record Label, KonLive Record Label และ Interscope Record Label เพลงมีความยาว 4 นาที 20 วินาที โดยเพลงบันทึกเสียงร้องผสมกับเสียงสังเคราะห์ (Synthesizer) มีรายละเอียดดังนี้

Lady Gaga – Vocal

Fernando Garibay – Keyboards, Instrumentation, Arrangement

DJ White Shadow – Programming

David Russell – Mixing
Gene Grimaldi – Mastering
Tamar Braxton – Backing Vocals

รูปแบบเพลง (Structure)

โครงสร้างเพลง (Form) เพลงมีรูปแบบเพลงที่ค่อนข้างซับซ้อน (Complex Form) เนื่องจากมีท่อนเชื่อม (Bridge) ค่อนข้างเยอะ เมื่อพิจารณาทำนองหลักแล้วโครงสร้างเพลง Born This Way เป็น AABC Form วน 2 รอบและมีท่อนเชื่อมพิเศษค่อนข้างเยอะ

ท่อนดนตรี คือ Overture, Intro, ท่อน A, B, C, D, E, F และ Outro

ท่อนดนตรีทั้งเพลง 15 ท่อน มีห้องดนตรีทั้งหมด 108 ห้องดนตรี

ตารางที่ 2

Overture (12 ห้อง)	Intro (4 ห้อง)	ท่อน A (8 ห้อง)	ท่อน B (8 ห้อง)	ท่อน C (8 ห้อง)	ท่อน D (8 ห้อง)	ท่อน E (4 ห้อง)	ท่อน A (8 ห้อง)
ท่อน B (8 ห้อง)	ท่อน C (8 ห้อง)	ท่อน D (8 ห้อง)	ท่อน F (12 ห้อง)	ท่อน C (16 ห้อง)	ท่อน D (8 ห้อง)	Outro (16 ห้อง)	

จังหวะ (Tempo)

เพลง Born This Way มีอัตราความเร็วอยู่ที่ 124 BPM

แต่ละท่อนเพลง มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบจังหวะดนตรี (Genres) ดังนี้

ท่อนเพลง	จังหวะดนตรี
Overture	ยังไม่มีจังหวะดนตรี มีเพลงแค่เสียงเครื่องสายเล่นเสียงต่ำเป็น Ostinato และ Synthesizer Pattern
Intro ท่อน B, C, D ท่อน A (รอบที่ 2 ครั้งหลัง) ท่อน F (ครั้งหลัง) ท่อน C (รอบที่ 3 ครั้งหลัง)	กลองเล่นจังหวะดนตรีแบบ Four on the Floor โดยเน้นจังหวะ ยกเป็นหลัก
ท่อน A (รอบแรก) ท่อน A (รอบที่ 2 ครั้งแรก) ท่อน E ท่อน F (ครั้งแรก) ท่อน C (รอบที่ 3 ครั้งแรก)	กลองเล่นจังหวะดนตรีแบบ Four on the Floor โดยที่ไม่เล่น Snare
Outro	ยังไม่มีจังหวะดนตรี มีเพลงแค่เสียง Synthesizer Pattern กับเสียงปรบมือ

ทำนอง (Melody)

ทำนองของเพลง Born This Way แบ่งตามท่อนเพลง ดังนี้

ท่อนเพลง	จังหวะดนตรี
ท่อน A	ทำนองร้องโน้ต F# Mixolydian สังเกตได้จากทำนองร้องโน้ต E ในห้องดนตรีที่ 6 ของท่อน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมด Mixolydian นอกจากนี้ทำนองท่อนนี้ได้เพิ่มบันไดเสียง Blues เพื่อสร้างสีสันของทำนองในห้องดนตรีที่ 3
ท่อน B	ทำนองร้องโน้ต F# Mixolydian สังเกตได้จากทำนองร้องโน้ต E ในห้องดนตรีที่ 6 ของท่อน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมด Mixolydian
ท่อน C	ทำนองร้องโน้ต F# Mixolydian สังเกตได้จากทำนองไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด ทำนองร้องโน้ต E ในห้องดนตรีที่ 2,3,6 และ 7 ของท่อน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมด Mixolydian นอกจากนี้ทำนองท่อนนี้ได้เพิ่มบันไดเสียง Blues เพื่อสร้างสีสันของทำนองในห้องดนตรีที่ 4 และ 8
ท่อน D	ทำนองร้องโน้ต F# Mixolydian สังเกตได้จากทำนองไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด ทำนองร้องโน้ต E ในห้องดนตรีที่ 1, 2, 5, 6 และ 7 ของท่อน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมด Mixolydian นอกจากนี้ทำนองท่อนนี้ได้เพิ่มบันไดเสียง Blues เพื่อสร้างสีสันของทำนองในห้องดนตรีที่ 8

ท่อนเพลง	จังหวะดนตรี
ท่อน E	ท่อน E ทำนองร้องแบบ Rap ไม่สามารถจับเสียงได้
ท่อน F	ท่อน F ทำนองร้องแบบ Rap ไม่สามารถจับเสียงได้
Outro	Outro ทำนองร้องในโหมด F# Mixolydian สังเกตได้จากทำนองไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด ทำนองร้องโน้ต E ในห้องดนตรีที่ 2,3,6 และ 7 ของท่อน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมด Mixolydian

โครงสร้างคอร์ด (Chord Progression)

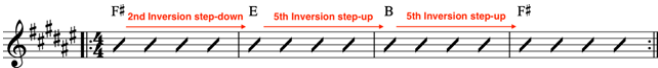
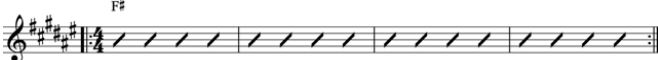
โครงสร้างคอร์ดเพลง Born This Way แบ่งตามท่อน ดังนี้

ท่อนเพลง	คอร์ด
Overture	ในท่อน Overture และ ท่อน F ใน 8 ห้องแรกไม่มีคอร์ดที่ชัดเจน มีเพียงเสียงเครื่องสาย
ท่อน E	เล่นเสียงต่ำเป็น Ostinato และ Synthesizer Pattern และท่อน E ไม่มีคอร์ดที่ชัดเจน
ท่อน F	มีเพียงเสียง Synthesizer Pattern
(8 ห้องแรก)	
Intro	F# E B F#
ท่อน A, B, C, D	
ท่อน F	F#
(4 ห้องหลัง)	

การดำเนินคอร์ด (Movement)

การดำเนินคอร์ดเพลง Born This Way แบ่งตามท่อน ดังนี้

ท่อนเพลง	คอร์ด
Overture	ไม่สามารถวิเคราะห์การดำเนินคอร์ดได้ เนื่องจากไม่มีคอร์ดที่ชัดเจน
ท่อน E	
ท่อน F (8 ห้องแรก)	

ท่อนเพลง	คอร์ด
Intro	คอร์ด F# Major เคลื่อนไปคอร์ด E Major เป็นขั้นคู่ที่ 2 ขาลง (Modal Movement)
ท่อน A, B,	คอร์ด E Major เคลื่อนไปคอร์ด B Major เป็นขั้นคู่ที่ 5 ขาขึ้น (Modal Movement)
C, D	คอร์ด B Major เคลื่อนไปคอร์ด F# Major เป็นขั้นคู่ที่ 5 ขาขึ้น (Modal Movement)
	
ท่อน F (4 ห้องหลัง)	ไม่สามารถวิเคราะห์การดำเนินคอร์ดได้ เนื่องจากมีคอร์ด F# Major คอร์ดเดียว
	

สรุป

จากการศึกษาประวัติของเพลง Telephone และ Born This Way ซึ่ง Lady Gaga มีส่วนร่วมในการประพันธ์เพลง เขียนเนื้อเพลง และอยู่ในกระบวนการกำกับการผลิตเพลงด้วย โดยสามารถสรุปการวิเคราะห์ทั้ง 2 เพลงได้ดังนี้

เพลง Telephone มีโครงสร้างเพลงแบบซับซ้อน (Complex Form) ถ้าพิจารณาเฉพาะทำนองหลักโครงสร้างเพลงเป็น Binary Form มีท่อนดนตรีทั้งหมด 14 ท่อน ห้องดนตรีทั้งหมด 92 ห้องดนตรี มีอัตราความเร็ว 122 BPM จังหวะกลองส่วนใหญ่เล่นแบบ Four on the Floor ทำนองเพลงใช้โหมด F Dorian สังเกตได้จากทำนอง Ostinato ที่เล่นทั้งเพลงจะเล่นโน้ต D Natural ซึ่งเป็นโน้ตเอกลักษณ์ของโหมด Dorian และทำนองหลักไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด เป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมดเช่นกัน โครงสร้างคอร์ดใช้แค่คอร์ด Triad ไม่มี Seventh Chord หรือ Inversion Chord การดำเนินคอร์ดส่วนใหญ่เคลื่อนคอร์ดแบบ Modal Movement จึงสามารถสรุปได้ว่า เพลง Telephone เป็นดนตรีโหมด

เพลง Born This Way มีโครงสร้างเพลงแบบซับซ้อน (Complex Form) ถ้าพิจารณาเฉพาะทำนองหลักโครงสร้างเพลงจะเป็นรูปแบบ AABC มีท่อนดนตรีทั้งหมด 15 ท่อน ห้องดนตรีทั้งหมด 108 ห้องดนตรี มีอัตราความเร็ว 124 BPM จังหวะกลองส่วนใหญ่เล่นแบบ Four on the Floor โดยเน้นจังหวะยกเป็นหลัก ทำนองเพลงใช้โหมด F# Mixolydian สังเกตได้จากทำนองหลักจะเล่นโน้ต E Natural อยู่บ่อยครั้ง ซึ่งเป็นโน้ตเอกลักษณ์ของโหมด Mixolydian และทำนองหลักไม่ค่อยลงโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) แสดงว่าทำนองเป็นอิสระจากคอร์ด เป็นเอกลักษณ์ของดนตรีโหมดเช่นกัน โครงสร้างคอร์ดใช้แค่คอร์ด Triad ไม่มี Seventh Chord หรือ Inversion Chord การดำเนินคอร์ดส่วนใหญ่เคลื่อนคอร์ดแบบ Modal Movement จึงสามารถสรุปได้ว่า เพลง Born This Way เป็นดนตรีโหมด

การศึกษาเพลงของ Lady Gaga สามารถบอกได้ว่าเพลงที่ใช้ดนตรีโหมดแบบเต็มรูปแบบ ไม่ว่าจะทำนอง คอร์ด และการดำเนินคอร์ด สามารถประพันธ์ให้เป็นเพลงสนุกและเป็นที่ยอมรับของคนทั้งโลกได้เช่นกัน ไม่ได้เป็นทฤษฎีที่เข้าใจยาก หรือนำมาใช้ได้เพียงบางส่วน ผู้เขียนหวังว่าบทความนี้เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่กำลังสนใจดนตรีโหมดและกำลังศึกษาการประพันธ์เพลง แล้วนำความรู้ที่ได้นำไปใช้ได้จริง โดยหวังว่าจะมีเพลงที่สร้างจากดนตรีโหมดของคนไทยซักเพลงในวันข้างหน้า

References

- Bell, S. (2023, May 20). **Songs That Use The Mixolydian Mode – Gun N' Roses: Sweet Child O Mine** [Video]. YouTube. Retrieved from <https://www.licklibrary.com/learn/lessons/sam-bell/songs-that-use-the-mixolydian-mode-guns-n-roses-sweet-child-o-mine>.
- Bennett, D. (2023, May 20). **Songs That Use Modal Mixture** [Video]. YouTube. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=r0rawEpjAcA>.
- Copley, R. E. (1991). **Harmony Baroque to Contemporary Part II**. Colorado: University of North Colorado, USA.
- Cormier, S. M. (2004-2010). **Modal Music Composition** (3rd Ed.). Virginia: Inman & Artz Publishers, USA.
- Deflem, M. (2017). **Lady Gaga and the Sociology of Fame: The Rise of a Pop Star in an Age of Celebrity** [e-book]. Springer Nature.
- Deflem, M. (2023, May 20). **SOCY 398D: Lady Gaga and the Sociology of the Fame** [Course]. Blogspot. Retrieved from <https://deflem.blogspot.com/2002/08/socy398d.html>.
- Dhamabutra, N. (2009). **Contemporary Music Composition**. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Khunsongkham, T. (2011). The Influences of Music Affect to Teenagers' Behaviours in Mueng District, Buri Ram Province. **Journal of Research and Development Buriram Rajabhat University**, 6 (2), 38 – 45. (In Thai)
- Lady Gaga. (2010). **Telephone** [Song]. The Fame Monster. Darkchild; Los Angeles
- Lady Gaga. (2011). **Born This Way** [Song]. Born This Way. Germano; New York.
- Miller, R. (1996). **Modal Jazz Composition & Harmony Volume 1: Advance Music**. Rottenburg:Germany.

Pikatpairee, P. (2018). **Orchestration Thai E-San Folk Suite for Military Band**
(Master's thesis). Khon Kaen University. (In Thai)

Rassamee, S. (1983). **Arranging**. Bangkok: Print Technician Department,
Nakornluang Polytechnic College. (In Thai)

Senyshyn, T. L. (2003). **The Theory and Practice of A-Modes in Glarean's Dodecachorden**
(Master's thesis). The University of British Columbia, Canada

